

**Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
Departament Gospodarki**

**INFORMACJA
O STANIE GOSPODARKI
WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
W 2014 ROKU**

Poznań, kwiecień 2015 r.

Spis treści

Synteza sytuacji gospodarczej Polski w 2014 roku.....	s.3
Wybrane symptomy zmian w województwie wielkopolskim	s.5
Wybrane wskaźniki statystyczne województwa wielkopolskiego.....	s.7
Podmioty gospodarki narodowej w województwie wielkopolskim.....	s.8
Rynek pracy i wynagrodzenia w województwie wielkopolskim.....	s.13
Inicjatywy klastrowe w województwie wielkopolskim.....	s.17
Specjalne Strefy Ekonomiczne w województwie wielkopolskim.....	s.19
Literatura.....	s.21

SYNTEZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ POLSKI W 2014 ROKU

W 2014 roku sytuacja gospodarcza Polski poprawiła się. Wzrosła dynamika PKB, tempo wzrostu wartości dodanej wytworzonej w przemyśle spowolniło wprawdzie z 4,9% do 3,6%, jednak dynamika wartości dodanej wytworzonej w przemyśle w dalszym ciągu wyprzedzała dynamikę PKB. W ostatnich latach wartość dodana wytworzona w przemyśle wzrastała szybciej niż PKB. Po wzroście produkcji w I kwartale o 4,9%, w dwóch kolejnych kwartałach dynamika wzrostu była niższa. Odwrócenie tej tendencji nastąpiło w czwartym kwartale, kiedy to tempo wzrostu produkcji zwiększyło się do 3,1 proc., za sprawą wzrostu produkcji w grudniu o 8,4%. Według analityków resortu gospodarki, w roku 2014 produkcja w przemyśle przetwórczym wzrosła w 16 spośród 22 badanych działów, najbardziej w produkcji mebli (o 15,6%), produkcji komputerów, urządzeń elektronicznych i optycznych (o 12,0%), oraz w produkcji wyrobów tekstylnych (o 10,5%). Produkcja w 2014 spadła tylko w sześciu działach, najmocniej w produkcji pozostałego sprzętu transportowego.

Produkt krajowy brutto

Wartość produktu krajowego brutto w 2014 r. wzrosła realnie o 3,3% r/r. W poszczególnych kwartałach 2014 roku obserwowany był stabilny wzrost aktywności w kraju –wzrost gospodarczy wyraźnie przyspieszył w porównaniu do 2013 r. Po 1,7% wzroście w 2013 r. w kolejnych kwartałach 2014 r. PKB wzrastał w tempie: 3,4% w I kwartale, 3,5% w II kwartale, 3,3% w III kwartale oraz 3,1% w IV kwartale. W 2014 r. tempo wzrostu gospodarczego było wyższe niż w dwóch poprzednich latach. Odnotowano wyższy niż w poprzednim roku wzrost dynamiki produkcji sprzedanej przemysłu oraz sprzedaży detalicznej, a także wzrost produkcji budowlano-montażowej. Zwiększyło się również przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw, a liczba bezrobotnych była mniejsza niż przed rokiem.

Produkcja przemysłowa

W okresie styczeń-grudzień 2014 r. wzrost produkcji przemysłowej wyniósł 3,3%. W samym miesiącu grudniu 2014 r. wyniósł on 8,1% po 0,3-proc. wzroście miesiąc wcześniej. W przetwórstwie przemysłowym w 2014 r. wzrost był wyższy niż w całym sektorze i wyniósł 4,6% w skali roku. Wzrost wydajności pracy w przemyśle, mierzonej produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego – o 2,2% przy większym o 1,1% przeciętnym zatrudnieniu oraz wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto – o 3,2%;

Wzrost sprzedaży w przedsiębiorstwach produkujących głównie dobra:

- inwestycyjne – o 7,4% (wobec 3,9% w roku 2013),
- zaopatrzeniowe – o 6,3% (wobec 1,6%),
- konsumpcyjne trwałe – o 5,7% (wobec 4,0%),
- konsumpcyjne nietrwałe – o 0,7% (wobec 4,0%).

W 2014 roku spadła produkcja w segmencie wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz w górnictwie i wydobywaniu (w obu przypadkach o ponad 4%). W przemyśle przetwórczym produkcja wzrosła o 4,6% przy jednoczesnym spadku sprzedaży w przedsiębiorstwach produkujących głównie dobra związane z energią – o 3,2% (wobec 0,3%). Produkcja budowlano-montażowa w tym samym okresie wzrosła o 3,6% r/r wobec głębokiego spadku odnotowanego w roku poprzednim.

Sprzedaż detaliczna

W 2014 r. sprzedaż detaliczna wzrosła o 4,1% w stosunku do poprzedniego roku. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych pozostały na niezmiennym poziomie

W stosunku do 2013 r. miesiąc grudzień był kolejnym miesiącem z rzędu, w którym zanotowano deflację – ceny spadły o 1,0% r/r. Ceny produkcji sprzedanej przemysłu oraz produkcji budowlano-montażowej były niższe niż przed rokiem. Ceny produkcji sprzedanej przemysłu spadły o 1,5%, a ceny produkcji budowlano-montażowej były niższe o 1,2%.

Zatrudnienie i wynagrodzenie

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie całego roku wzrosło o 0,6% do poziomu 5 529 000 osób (wobec spadku o 1,0% w 2013 r.). W przetwórstwie przemysłowym, które ma największy udział w zatrudnieniu, liczba zatrudnionych wyniosła 2 071 000 osób, wzrastając o 2,1%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w skali roku wzrosło nominalnie o 3,7% i wyniosło 3 980 PLN. Zwiększenie wynagrodzeń nastąpiło we wszystkich sekcjach. Przeciętne zatrudnienie w grupie przedsiębiorstw przemysłowych w 2014 r. wyniosło 2 mln 473 000 osób i w porównaniu do 2013 roku wzrosło o 27 000 osób. Udział zatrudnionych w przemyśle w ogólnej liczbie zatrudnionych wyniósł 44,7 proc. Przeciętne wynagrodzenie w przemyśle wyniosło w 2014 roku 4.087 PLN, rosnąc zarówno realnie jak i nominalnie stosunku do roku poprzedniego.

Bezrobocie

Stopa bezrobocia rejestrowanego w grudniu 2014 r. ukształtowała się na poziomie **11,5%**, tj. o 1,9 pkt. proc. niższym niż rok wcześniej. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy na koniec grudnia 2014 r. wyniosła 1 mln 825,2 tysięcy osób (w tym 939 600 kobiet) i była wyższa niż przed miesiącem o 25 400 osób, czyli o 1,4 proc. W ujęciu rocznym spadła o 332 700 osób, czyli o 15,4 proc. (w analogicznym okresie 2013 roku zanotowano wzrost o 41 900 osób). Najwyższa stopa bezrobocia utrzymywała się nadal w województwach: warmińsko-mazurskim (18,9%), kujawsko-pomorskim (15,7%), zachodniopomorskim (15,6%), podkarpackim (14,8%) oraz świętokrzyskim (14,2%). Najniższa stopa bezrobocia charakteryzuje województwa: wielkopolskie (7,8%), śląskie (9,6%), mazowieckie (9,8%) oraz małopolskie (9,9%).

Handel zagraniczny

Według danych GUS w 2014 r. eksport wzrósł o 5,2%, osiągając wartość 163,1 mld euro. W tym samym okresie import wzrósł o 5,5% do poziomu 165,6 mld euro. W rezultacie, saldo handlowe wyniosło blisko -2,5 mld euro wobec -2,0 mld euro w analogicznym okresie 2013 r. Największy udział w polskim eksporcie posiadały Niemcy (26,1%), Wielka Brytania (6,4%) oraz Republika Czeska (6,3%), a po stronie importu Niemcy (22,0%), Chiny (10,5%) oraz Rosja (10,5%).

Dochody państwa

W 2014 r. wystąpił wzrost deficytu na rachunku obrotów bieżących w stosunku do analogicznego okresu zeszłego roku (-5 337 mln euro wobec -5 252 mln euro rok wcześniej). W okresie styczeń-listopad 2014 r. w ujęciu nominalnym dochody budżetu państwa wyniosły 260,3 mld zł, wydatki zaś kształtowały się na poziomie 285,1 mld zł. Deficyt budżetowy wyniósł 24,8 mld zł i stanowił 52,1% kwoty założonej w budżecie na rok 2014.

W 2014 r. Rada Polityki Pieniężnej (RPP) obniżyła stopy procentowe jeden raz. W październiku RPP ustaliła wysokości stop procentowych na następujących poziomach: referencyjna – 2,0% (-0,5 pkt. proc.), lombardowa – 3,0% (-1,0 pkt. proc.), depozytowa – 1,0% (bez zmian), redyskonta weksli – 2,25% (-0,5 pkt. proc.).

W 2014 r. złoty średnio umocnił się zarówno w stosunku do dolara, jak i do euro. Średni kurs euro wyniósł 4,1852 zł i w skali roku spadł o 0,29%. Kurs dolara w tym samym okresie wyniósł 3,1551 zł i spadł o 0,18% r/r.

W IV kwartale 2014 r. w województwie wielkopolskim zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła 1422 tys. osób, tj. o 3,9% mniej niż w analogicznym kwartale 2013 r. Biernych zawodowo było 1057 tys., co w skali roku oznacza wzrost o 0,2%, natomiast liczba bezrobotnych wynosiła 103 tys., czyli o 18,9% mniej niż w IV kwartale 2013 r. Udział bezrobotnych w strukturze aktywnych zawodowo w IV kwartale 2014 r. ukształtował się na poziomie 7,2%, czyli o 1,4 p.proc. mniej niż w analogicznym kwartale 2013 r. Zbiorowość pracujących, licząca 1319 tys. osób, w odniesieniu do IV kwartału 2013 r. zmniejszyła się o 2,5%. Relacja osób niepracujących do pracujących nieznacznie pogorszyła się w ujęciu rocznym – w IV kwartale 2014 r.

W województwie wielkopolskim na 1000 pracujących przypadało 879 niepracujących (931 w miastach i 821 na wsi), podczas gdy w IV kwartale 2013 r. – 874 (odpowiednio 938 i 804). *W kraju współczynnik ten ukształtował się na poziomie 934 wobec 975 w analogicznym okresie 2013 r.*

Współczynnik aktywności zawodowej przyjmuje zróżnicowane wartości w zależności od płci. W IV kwartale 2014 r. współczynnik ten w zbiorowości kobiet kształtował się na poziomie 47,8%, podczas gdy w przypadku mężczyzn wynosił 67,9%. Dystans dzielący te dwie wielkości sięgał 20,1 p.proc. i w skali roku zwiększył się o 0,6 p.proc. Mniej zróżnicowane były wartości współczynnika aktywności zawodowej ludności w miastach i na wsi (odpowiednio 55,9% wobec 59,1%). W stosunku do IV kwartału 2013 r. wskaźnik dla ludności miejskiej zmniejszył się o 1,2 p.proc., a dla ludności wiejskiej – o 0,8 p.proc.

Podobnie jak w poprzednich okresach, w IV kwartale 2014 r. w strukturze pracujących według statusu zatrudnienia dominowali pracownicy najemni, czyli osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, którzy w liczbie 1024 tys. stanowili 77,6% ogółu pracujących (76,5% w IV kwartale 2013 r.). W większości (75,4%) byli oni zatrudnieni przez pracodawców z sektora prywatnego.

W IV kwartale 2014 r. w województwie wielkopolskim zbiorowość bezrobotnych (zgodnie z definicją bezrobotnego stosowaną w BAEL) liczyła 103 tys. osób i w ciągu roku zmniejszyła się średnio o 18,9%. Spadek większy niż przeciętnie zanotowano w grupie kobiet oraz wśród mieszkańców miast (odpowiednio o 23,7% i 24,3%). Liczba bezrobotnych w grupie mężczyzn zmniejszyła się w tym czasie o 11,8%, a liczba bezrobotnych mieszkańców wsi – o 9,6%.

W IV kwartale 2014 r. wśród bezrobotnych w województwie wielkopolskim większość stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (33,0% wobec 35,4% w IV kwartale 2013 r.) oraz policealnym i średnim zawodowym (25,2%; 29,1% w analogicznym okresie 2013 r.). Biorąc pod uwagę kryterium wieku, największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano w grupie wiekowej 25–34 lata (33,0% wobec 28,3% w IV kwartale 2013 r.).

Stopa bezrobocia ludności w wieku 15 lat i więcej (czyli udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo) w województwie wielkopolskim w IV kwartale 2014 r. wyniosła 7,2%, tj. o 1,4 p.proc. mniej niż w analogicznym okresie 2013 r. (w *Polsce, odpowiednio 8,1% wobec 9,8%*). Tak jak w poprzednich kwartałach, stopa bezrobocia była wyższa w grupie kobiet i wynosiła 9,4% (o 2,3 p.proc. mniej niż w IV kwartale 2013 r.) wobec 5,6% w zbiorowości mężczyzn (spadek o 0,6 p.proc. w stosunku do analogicznego kwartału 2013 r.). Stopa bezrobocia w miastach w skali roku zmniejszyła się o 2,2 p.proc. i ukształtowała się na poziomie 7,4%, a na wsi odnotowano w tym czasie spadek o 0,3 p.proc. do 7,0%.

Tendencję wzrostową w skali roku utrzymało przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw, a wzrost był większy niż w grudniu 2013 r. (o 3,2% wobec 2,4%

przed rokiem). W odniesieniu do przeciętnej miesięcznej z roku 2010 r. obserwowany wzrost wynagrodzenia w województwie wielkopolskim następuje nieco wolniej niż w kraju. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie wielkopolskim w grudniu 2014 r. wyniosło 3794,90 zł i w porównaniu z poprzednim miesiącem zwiększyło się o 4,2%, a w odniesieniu do grudnia 2013 r. wzrosło o 3,2%. Przed rokiem zanotowano wzrost wynagrodzeń o 2,7% w skali miesiąca i o 2,4% w stosunku rocznym.

Działalność przemysłowa w województwie wielkopolskim jest zdominowana przez 13 działów. Skupiając 78,0% wszystkich zatrudnionych w przemyśle, w grudniu 2014 r. przedsiębiorstwa tych działów wygenerowały 86,0% wartości produkcji przemysłowej całego województwa. Największy udział w wartości sprzedaży produkcji przemysłowej w skali całego roku miały przedsiębiorstwa produkujące artykuły spożywcze (22,5% w grudniu 2014 r. wobec 22,7% w grudniu 2013 r.) oraz pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy (13,4% wobec 12,2%). W miesiącu grudniu 2014 r. odnotowano spadek wartości produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) w odniesieniu do listopada 2014 r. (o 7,1%), ale w stosunku do grudnia 2013 r. wartość ta wzrosła o 6,9%. Przed rokiem wartość produkcji sprzedanej przemysłu w skali miesiąca zmniejszyła się o 14,0%, natomiast w stosunku rocznym wzrosła o 11,5%. W porównaniu z przeciętnym miesięcznym poziomem 2010 r. wartość produkcji sprzedanej przemysłu w województwie wielkopolskim nadal zwiększa się w tempie szybszym niż w kraju. W porównaniu z grudniem 2013 r. zwiększyła się wartość produkcji sprzedanej przedsiębiorstw zajmujących się przetwórstwem przemysłowym (o 8,5%) oraz dostawą wody; gospodarowaniem ściekami i odpadami; rekultywacją (o 1,1%), spadła natomiast sprzedaż produkcji w przedsiębiorstwach związanych z górnictwem i wydobywaniem (o 20,5%) oraz wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,8%). Na niższym poziomie klasyfikacji PKD wzrost wartości sprzedaży zanotowało 18 spośród 31 działów przemysłu, w tym związane z produkcją: urządzeń elektrycznych (o 35,3%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 28,4%), mebli (o 24,6%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 17,1%) oraz maszyn i urządzeń (o 13,7%). Spadek sprzedaży dotyczył m.in. produkcji napojów (o 12,1%), wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,8%) oraz produkcji wyrobów z metali (o 1,1%).

Produkcja sprzedana przemysłu przeliczona na jednego zatrudnionego w całym roku 2014 r. wyniosła 443,5 tys. zł (w cenach bieżących) i w ciągu roku zwiększyła się o 2,7% (w cenach stałych), przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 2,8% oraz przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia o 3,2%.

Wartość produkcji budowlano-montażowej w samym tylko miesiącu grudniu 2014 r. zwiększyła się o 48,7%, natomiast w porównaniu z grudniem 2013 r. wzrosła o 1,0%. Przed rokiem zanotowano wzrost wartości produkcji w skali miesiąca o 51,7%, a w ujęciu rocznym o 9,9%. W strukturze produkcji budowlano-montażowej w grudniu 2014 r. największy udział miały przedsiębiorstwa zajmujące się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (53,2%). Wartość produkcji budowlano-montażowej w grudniu 2014 r. wyniosła 1216,9 mln zł i zwiększyła 48,7% w stosunku do listopada 2014 r. oraz o 1,0% w relacji do grudnia 2013 r. (przed rokiem notowano wzrost wartości w skali miesiąca – o 51,7% i w ujęciu rocznym – o 9,9%). W ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa w grudniu 2014 r. produkcja budowlano-montażowa stanowiła 49,6%, tj. o 0,5 p.proc. mniej niż przed miesiącem, ale o 5,2 p.proc. mniej niż przed rokiem. W strukturze produkcji budowlano-montażowej w całym 2014 r. znaczący udział miały przedsiębiorstwa zajmujące się budową obiektów

inżynierii lądowej i wodnej (41,2%). Pozostałymi segmentami tej struktury były przedsiębiorstwa budowy budynków (32,5%) oraz robót budowlanych specjalistycznych (26,3%).

W skali roku utrzymała się tendencja wzrostu wartości sprzedaży detalicznej przedsiębiorstw handlowych i niehandlowych (wzrost o 9,6%; w porównaniu z grudniem 2013 r. o 8,3%), a także sprzedaży hurtowej jednostek handlowych (o 7,7%; przed rokiem o 27,2%).

W porównaniu z 2013 r. najbardziej wzrosła sprzedaż farmaceutyków, kosmetyków i sprzętu ortopedycznego (o 30,3%), a także prasy i książek oraz pozostałej sprzedaży specjalistycznej (o 30,2%).

WYBRANE WSKAŹNIKI STATYSTYCZNE WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

(miejsce w skali kraju)

Liczba ludności wg stanu 30.09.2014 r.

1) województwo mazowieckie – 5330 700

2) województwo śląskie – 4591 500

3) województwo wielkopolskie – 3472 000

4) województwo małopolskie – 3367 300

5) województwo dolnośląskie – 2908 900

Liczba podmiotów gospodarki narodowej wg stanu 31.12.2014 r.

1) województwo mazowieckie – 742 172 (18,01% ogółu w kraju)

2) województwo śląskie – 461 933 (11,21% ogółu w kraju)

3) województwo wielkopolskie – 404 419 (9,81% ogółu w kraju)

4) województwo małopolskie – 356 785 (8,66% ogółu w kraju)

5) województwo dolnośląskie – 351 121 (8,52% ogółu w kraju)

w tym: liczba spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego

1) województwo mazowieckie – 33 332

2) województwo dolnośląskie – 7 474

3) województwo wielkopolskie – 6 983

4) województwo śląskie – 6 704

5) województwo małopolskie – 4 819

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2014 r.

1) województwo mazowieckie – 1 346 500

2) województwo śląskie – 720 600

3) województwo wielkopolskie – 649 600 osób

4) województwo dolnośląskie – 441 700 osób

5) województwo małopolskie – 434 000 osób

Stopa bezrobocia rejestrowanego (liczba bezrobotnych) w grudniu 2014 r.

1) województwo wielkopolskie – 7,8% (116 400 os.)

2) województwo śląskie – 9,6% (175 700 os.)

3) województwo mazowieckie – 9,8% (249 800 os.)

4) województwo małopolskie – 9,9% (139 000 os.)

5) województwo dolnośląskie – 10,6% (121 562 os.)

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw

- 1) województwo śląskie – 5396,44 zł
- 2) województwo mazowieckie – 5033,20 zł
- 3) województwo dolnośląskie – 4491,01 zł
- 4) województwo małopolskie – 3904,60 zł
- 5) województwo wielkopolskie – 3794,90 zł**

Udział województwa wielkopolskiego w tworzeniu PKB (2013)

- 1) województwo mazowieckie – 21,9% (364513 mln zł)
- 2) województwo śląskie – 12,5% (207104 mln zł)
- 3) województwo wielkopolskie – 9,7% (161485 mln zł)**
- 4) województwo dolnośląskie – 8,5% (140901 mln zł)
- 5) województwo małopolskie – 7,7% (128009 mln zł)

PKB województwa wielkopolskiego w kwotach bezwzględnych/na osobę

2009: 127,3 mld zł / 37 424 zł
2010: 131,8 mld zł / 38 629 zł
2011: 142,2 mld zł / 41 285 zł
2012: 150,3 mld zł / 43 425 zł
2013: 161,4 mld zł / 46 626 zł

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM
--

W dniu 31.12.2014 r. w rejestrze REGON dla województwa wielkopolskiego ujętych było 404 419 podmiotów gospodarki narodowej (w tym 23 777 z zawieszoną działalnością), bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. W ciągu roku kalendarzowego ich liczba zwiększyła się o 6 677 podmiotów.

W ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON w Wielkopolsce było 103 637 osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej oraz 300 782 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Liczba osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej w porównaniu z rokiem 2013 powiększyła się o 6677, natomiast liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wzrosła o 873. W województwie wielkopolskim dominuje sektor prywatny - w końcu 2014 roku należało do niego 394 561 podmiotów gospodarki narodowej. W województwie wielkopolskim najbardziej dynamicznie rozwijają się spółki handlowe. Według stanu w dniu 31.12.2014 r. zarejestrowanych było 40 486 takich jednostek, tj. średnio o +11,04% więcej niż przed rokiem. W ogólnej liczbie podmiotów gospodarki narodowej województwa spółki handlowe stanowiły 10,1%, tj. o +0,8% więcej niż w 2013 roku. Wzrosła również liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego – 6 983 (2012: 6 635). Stosunkowo znaczny wzrost liczebności odnotowano w grupie fundacji oraz stowarzyszeń i organizacji społecznych. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba tych podmiotów zarejestrowanych w województwie wielkopolskim zwiększyła się o 573 i wyniosła 11 366.

Fundacje oraz stowarzyszenia i organizacje społeczne wśród ogółu podmiotów gospodarki narodowej stanowiły 2,8%.

Najliczniejszą grupą podmiotów gospodarki narodowej są osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W porównaniu z poprzednim rokiem ich liczba zwiększyła się o +1,0% i w końcu grudnia 2013 roku wyniosła 299 909. Udział osób fizycznych prowadzących samodzielną działalność gospodarczą wśród wszystkich podmiotów zarejestrowanych w województwie wielkopolskim spadł w stosunku do poprzedniego roku o -0,7% i wynosił 75,4% (w kraju 73,4%; spadek o -0,8%).

Liczną grupę podmiotów w rejestrze REGON stanowią spółki cywilne. W końcu 2013 roku w województwie wielkopolskim było zarejestrowanych 25 364 takich jednostek, tj. 6,4% ogółu podmiotów. W porównaniu z rokiem 2012 liczba spółek cywilnych wzrosła o +1,0%.

Systematycznie zmniejsza się liczba przedsiębiorstw państwowych; według stanu w dniu 31.12.2013 roku w rejestrze REGON dla województwa wielkopolskiego pozostawało jeszcze 14 spośród 177 przedsiębiorstw państwowych funkcjonujących w kraju (w 2013 roku ubyły kolejne 4 przedsiębiorstwa).

Najwięcej podmiotów zarejestrowanych w województwie wielkopolskim zadeklarowało prowadzenie działalności handlowej. W końcu 2013 roku w wojewódzkim rejestrze REGON zarejestrowanych było 106 058 podmiotów należących do sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych, co stanowiło 26,6% ogółu zarejestrowanych podmiotów.

Działalność związaną z budownictwem prowadziło 50 646 jednostki, czyli 12,7% ogółu zarejestrowanych podmiotów. Przetwórstwem przemysłowym zajmowało się natomiast 38 179 jednostek, tj. 9,6% ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów.

Liczną grupę podmiotów gospodarki narodowej w województwie wielkopolskim stanowią jednostki, które jako podstawowy rodzaj działalności wskazały działalność profesjonalną, naukową i techniczną. W końcu 2013 roku do tej sekcji należało 36 710 podmiotów wpisanych do rejestru REGON, czyli 9,2%.

Działalność związaną z transportem i gospodarką magazynową prowadziło 23 187 jednostek, tj. 5,8%. Według stanu w dniu 31.12.2013 roku, w rejestrze REGON było zapisanych 24 209 podmiotów należących do sekcji pozostała działalność usługowa. W ogólnej liczbie jednostek zarejestrowanych w województwie stanowiły one 6,1%.

Podmioty gospodarki narodowej w województwie wielkopolskim
według wybranych form prawnych

(bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie)

Wyszczególnienie	Stan: 31.12.2014 r.	Stan: 31.12.2013 r.	Wzrost/spadek
Przedsiębiorstwa państwowe	14	14	0
Spółki razem:	66141	62206	+6,3%
w tym: handlowe	40486	36665	+10,4%
cywilne	25475	25364	+0,4%
Spółdzielnie	1957	1933	+1,2%
Fundacje	1336	1161	+15,1%
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	10532	10205	+3,2%
Osoby fizyczne prowadzące dz. gosp.	299909	300782	+0,3%
Ogółem	404419	397855	+1,6%

Podmioty gospodarki narodowej w województwie wielkopolskim według liczby pracowników

Region/subregion	Ogółem	0-9	10-49	50-249	250-999	1000>
Województwo wielkopolskie	404419	385072	15823	3089	365	70
Subregion kaliski	63538	60560	2403	524	46	5
Subregion koniński	59429	56822	2115	439	44	9
Subregion leszczyński	57361	54146	2631	524	53	7
Subregion pilski	35380	33482	1580	285	28	5
Subregion poznański	81594	77875	3060	600	62	15
Miasto Poznań	107117	102205	4034	717	132	29

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według sekcji PKD

Wyszczególnienie	Ogółem	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
<i>Stan 31.12.2013</i>			
<i>Stan 31.12.2014</i>			
OGÓŁEM	<i>397855</i> 404419	<i>97946</i> 103637	<i>299909</i> 300782
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	<i>14060</i> 11215	<i>2076</i> 2116	<i>11984</i> 9099
Przemysł	<i>40761</i> 41667	<i>10876</i> 11417	<i>29885</i> 30250
Budownictwo	<i>50646</i> 51377	<i>6486</i> 6853	<i>44160</i> 44524
Handel/naprawa pojazdów samochodowych	<i>106058</i> 106556	<i>21245</i> 21976	<i>84813</i> 84580
Transport i gospodarka magazynowa	<i>23187</i> 23677	<i>2453</i> 2624	<i>20734</i> 21053
Zakwaterowanie i gastronomia	<i>9261</i> 9484	<i>2227</i> 2324	<i>7034</i> 7160
Informacja i komunikacja	<i>10683</i> 11629	<i>3149</i> 3809	<i>7534</i> 7820
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	<i>12091</i> 11964	<i>1567</i> 1728	<i>10524</i> 10236
Obsługa rynku nieruchomości	<i>15325</i> 16057	<i>12211</i> 12819	<i>3114</i> 3238
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	<i>36710</i> 38364	<i>6703</i> 7233	<i>30007</i> 31131
Administrowanie i działalność wspierająca	<i>11164</i> 11929	<i>1930</i> 2120	<i>9234</i> 9809
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe	<i>2780</i> 2778	<i>2767</i> 2765	<i>13</i> 13

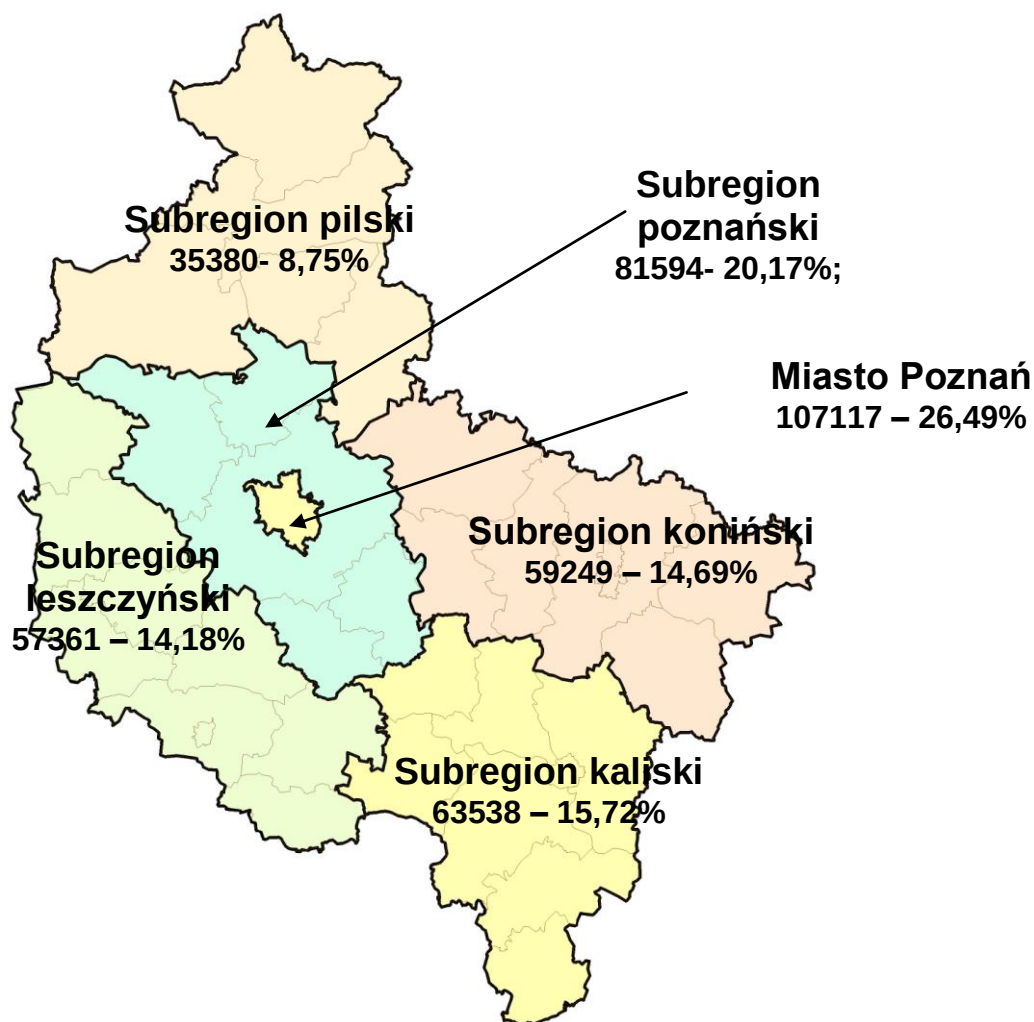
zabezpieczenie społeczne			
Edukacja	13765 13959	7177 7304	6588 6655
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	20685 21440	2290 2384	18395 19056
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6459 6595	3639 3766	2820 2829
Pozostała działalność usługowa	24209 25691	11142 12363	13067 13328

Miejsce rejestracji i działalności gospodarczej w układzie subregionalnym

W podziale na subregiony województwa wielkopolskiego wg stanu w dniu 31.12.2014 r. liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej była największa w Poznaniu, a najmniejsza w subregionie pilskim. Przedstawia się ona następująco:

- subregion kaliski – 63538 podmiotów gospodarczych (w tym 3949 spółek handlowych, 3441 spółek cywilnych i 372 spółdzielni), co stanowi 15,72% w województwie (wzrost o 1,4% wobec stanu w analogicznym okresie 2013 r.),
- subregion koniński – 59429 podmiotów gospodarczych (w tym 3139 spółek handlowych, 2983 spółek cywilnych i 264 spółdzielni), co stanowi 14,69% w województwie (wzrost o 1,2% wobec stanu w analogicznym okresie 2013 r.),
- subregion leszczyński – 57361 podmiotów gospodarczych (w tym 3608 spółek handlowych, 3326 spółek cywilnych i 416 spółdzielni), co stanowi 14,18% w województwie (wzrost o 0,6% wobec stanu w analogicznym okresie 2013 r.),
- subregion pilski – 35380 podmiotów gospodarczych (w tym 2016 spółek handlowych, 1324 spółek cywilnych i 294 spółdzielni), co stanowi 8,75% w województwie (wzrost o 0,8% wobec stanu w analogicznym okresie 2013 r.),
- subregion poznański – 81594 podmiotów gospodarczych (w tym 7107 spółek handlowych, 5059 spółek cywilnych i 292 spółdzielni), co stanowi 20,17% w województwie (wzrost o 2,9% wobec stanu w analogicznym okresie 2013 r.),
- miasto Poznań – 107117 podmiotów gospodarczych (w tym 20667 spółek handlowych, 9342 spółek cywilnych i 319 spółdzielni), co stanowi 26,49% w województwie (wzrost o 1,9% wobec stanu w analogicznym okresie 2013 r.).

Podmioty gospodarki narodowej w województwie wielkopolskim
w podziale na subregiony
(stan 31.12.2014 r.)

Uwagi ogólne stanowiące wynik badań podmiotów gospodarki narodowej
w województwie wielkopolskim w 2014 r.

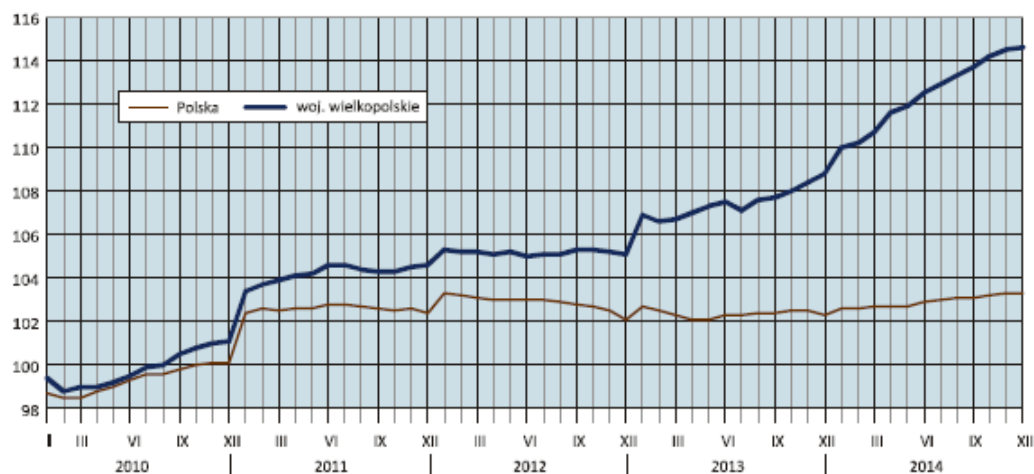
1. Liczba podmiotów wzrosła w porównaniu z 2013 rokiem.
2. Większość podmiotów należała do sektora prywatnego.
3. Struktura podmiotów ze względu na ich formę prawną nie zmieniła się znacząco – największy udział miały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.
4. Najwięcej podmiotów prowadziło swoją działalność podstawową w sekcji handel, naprawa pojazdów samochodowych.
5. Liczba przedsiębiorstw państwowych nie uległa zmianie.

RYNEK PRACY I WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

Rynek pracy

W grudniu 2014 r. na rynku pracy w województwie wielkopolskim utrzymała się tendencja wzrostowa przeciętnego miesięcznego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, obserwowana w relacji do analogicznego okresu 2013 r. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2014 r. wyniosło 649,6 tys. osób, co w stosunku do poprzedniego miesiąca oznacza wzrost o 0,1%, a w odniesieniu do grudnia 2013 r. – o 5,4%. Przed rokiem przyrost zatrudnienia w ujęciu miesięcznym wyniósł 0,3%, a w stosunku rocznym 3,5%. W ciągu roku przeciętne zatrudnienie najbardziej zwiększyło się w sekcjach: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 17,1%), administrowanie i działalność wspierająca (o 16,2%) oraz handel wraz z naprawą pojazdów samochodowych (o 9,6%), natomiast największy spadek odnotowały przedsiębiorstwa związane z górnictwem i wydobywaniem (o 22,9%) oraz wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 15,2%). Na poziomie działów wzrost zatrudnienia dotyczył m.in. przedsiębiorstw zajmujących się: handlem hurtowym (o 11,4%), produkcją mebli (o 10,0%), produkcją urządzeń elektrycznych (o 9,8%), handlem detalicznym (o 9,6%), produkcją wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 6,4%), produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 6,0%), transportem lądowym i rurociągowym (o 5,3%) oraz produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 4,8%). Podobnie jak w poprzednich miesiącach, spadek zatrudnienia obserwowano głównie w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie budynków (o 9,4%) oraz budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 9,0%). W strukturze zatrudnienia w województwie wielkopolskim niezmiennie dominowały dwie sekcje: przetwórstwo przemysłowe (42,8% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw) oraz handel wraz z naprawą pojazdów samochodowych (29,9%). Na poziomie działów największym zatrudnieniem charakteryzują się przedsiębiorstwa handlu detalicznego (19,4% ogółu zatrudnionych) i hurtowego (9,2%) oraz podmioty zajmujące się produkcją artykułów spożywczych (7,7%) i mebli (5,6%). W całym roku 2014 przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 636,6 tys. osób i było o 4,8% większe od notowanego przed rokiem (w 2013 r. wzrost zatrudnienia był mniejszy i wyniósł 1,7%). Przeciętne zatrudnienie najbardziej zwiększyło się w sekcjach administrowanie i działalność wspierająca (o 15,5%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 13,6%) oraz handel wraz z naprawą pojazdów samochodowych (o 10,6%), natomiast największy spadek odnotowały przedsiębiorstwa zajmujące się górnictwem i wydobywaniem (o 16,1%).

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE ZATRUDNIENIE W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW
(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	XII 2014		I–XII 2014	
	w tys.	XII 2013=100	w tys.	I–XII 2013=100
O g ół e m	649,6	105,4	636,6	104,8
w tym:				
Przemysł	303,4	103,5	300,1	102,8
górnictwo i wydobywanie	6,7	77,1	7,6	83,9
przetwórstwo przemysłowe	278,1	105,1	273,6	104,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	8,0	84,8	8,4	88,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	10,6	102,4	10,5	101,8
Budownictwo	37,8	94,1	38,2	92,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	194,6	109,6	187,4	110,6
Transport i gospodarka magazynowa	39,5	105,4	39,0	104,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	6,4	98,8	6,3	96,9
Informacja i komunikacja	9,9	105,3	9,6	102,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	7,5	103,4	7,4	101,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	14,7	117,1	14,0	113,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	24,9	116,2	23,7	115,5

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

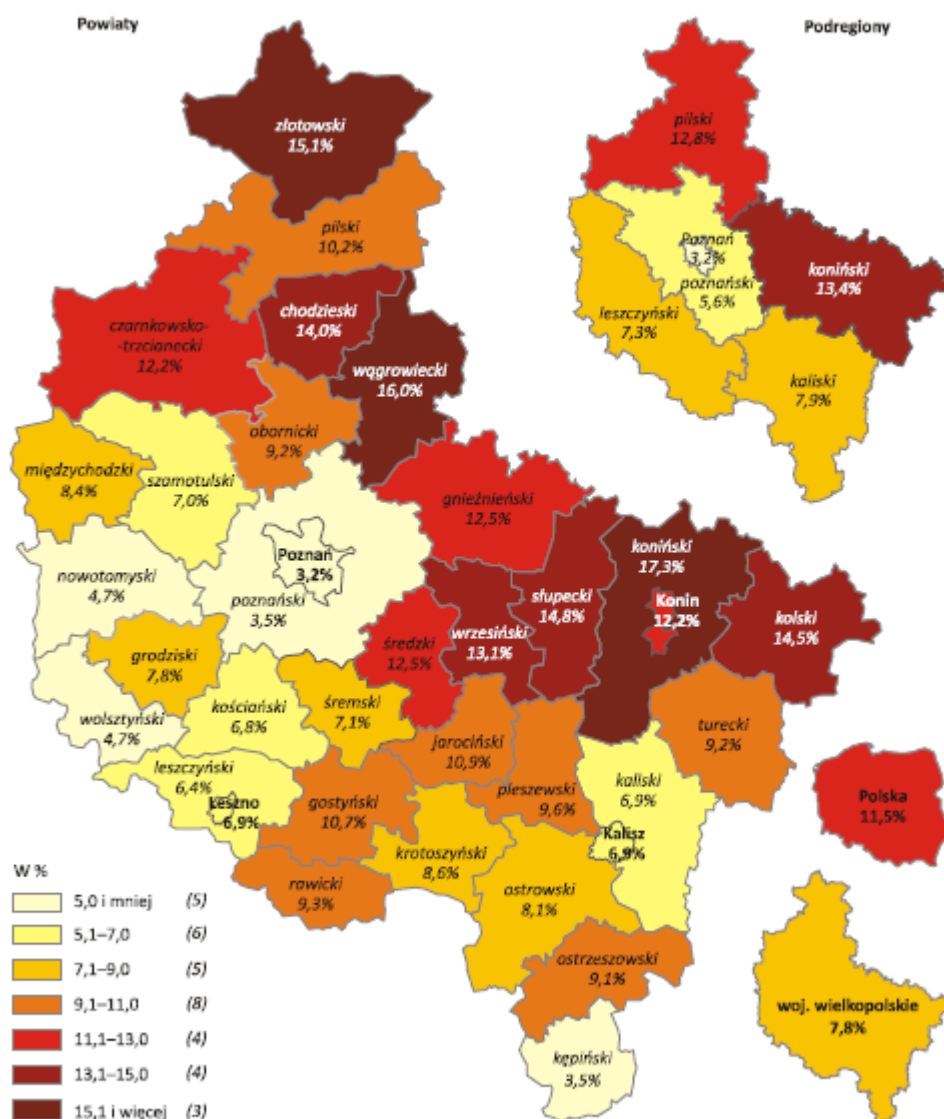
W końcu grudnia 2014 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 116,4 tys. i była o 0,9 tys. (o 0,7%) większa niż w poprzednim miesiącu, ale o 28,4 tys. (o 19,6%) mniejsza niż w grudniu 2013 r. Kobiety stanowiły 56,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 55,1%). Stopa bezrobocia rejestrowanego w grudniu 2014 r. ukształtowała się na poziomie 7,8% i pozostała najniższa w kraju (wobec 11,5% w skali kraju). W porównaniu z poprzednim miesiącem wskaźnik ten wzrósł o 0,1 p.proc., ale jednocześnie był o 1,8 p.proc. niższy od notowanego w grudniu 2013 r. Dla całego kraju stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 11,5%, co w stosunku do listopada 2014 r. oznacza wzrost o 0,1 p.proc., a w odniesieniu do grudnia 2013 r. spadek o 1,9 p.proc. Wskaźnik niższy od krajowego w grudniu 2014 r., poza wielkopolskim, odnotowało jeszcze 5 województw: śląskie (9,6%), mazowieckie (9,8%), małopolskie (9,9%), dolnośląskie (10,6%) i pomorskie (11,3%).

Stopa bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2013 roku w Wielkopolsce

styczeń	10,5%	lipiec	9,5%
luty	10,8%	sierpień	9,5%
marzec	10,7%	wrzesień	9,4%
kwiecień	10,4%	październik	9,3%
maj	10,0%	listopad	9,5%
czerwiec	9,6%	grudzień	9,6%

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW I PODREGIONÓW W 2014 R.

Stan w końcu grudnia

Natężenie bezrobocia nie jest jednakowe w całym województwie wielkopolskim. Największe nasilenie tego zjawiska obserwuje się w północnej i wschodniej części regionu. Podobnie jak w poprzednich miesiącach 2014 r., najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: konińskim (17,3% wobec 18,9% w grudniu 2013 r.), wągrowieckim (16,0% wobec 20,9%), złotowskim (15,1% wobec 16,7%) i słupeckim (14,8% wobec 17,9%), a najniższą w Poznaniu (3,2% wobec 4,2%) oraz powiatach poznańskim (3,5% wobec 4,5%) i kępińskim (3,5% wobec 5,0%). W grudniu 2014 r. w urzędach pracy zarejestrowano 17,0 tys. osób bezrobotnych, tj. o 5,8% więcej niż przed miesiącem, ale o 1,6% mniej niż przed rokiem. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych wzrósł w stosunku do grudnia 2013 r. o 1,4 p.proc. (do 86,1%). Zmniejszył się natomiast udział absolwentów (o 0,8 p.proc. do 9,1%) oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 0,3 p.proc. do 6,2%). Na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem pozostał odsetek osób dotychczas niepracujących (13,5%). W grudniu 2014 r. z ewidencji bezrobotnych wyrejestrowano 16,1 tys. osób, tj. o 2,2% więcej niż przed miesiącem i o 8,2% więcej niż w grudniu 2013 r. Z tytułu podjęcia pracy (głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 9,0 tys. osób (przed rokiem 8,2 tys.).

Udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych bezrobotnych w ujęciu rocznym zwiększył się o 0,3 p.proc. (do 55,6%). Wzrósł również odsetek osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,7 p.proc. do 4,6%). Zmalał natomiast udział bezrobotnych wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 0,9 p.proc. do 1,4%) oraz bezrobotnych wykreślonych z ewidencji w wyniku nabycia praw emerytalnych lub rentowych (o 0,2 p.proc. do 1,0%). Na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem pozostał odsetek bezrobotnych wyrejestrowanych z powodu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (29,2%).

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w końcu grudnia 2014 r. stanowili 86,0% ogółu bezrobotnych. Udział długotrwale bezrobotnych, stanowiących najbardziej liczną grupę wśród zarejestrowanych ogółem, w skali roku zwiększył się o 4,6 p.proc. i wyniósł 51,7%. Wzrósł również odsetek bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 2,3 p.proc. do 24,4%) oraz niepełnosprawnych (o 1,0 p.proc. do 7,3%). Zmniejszył się natomiast udział bezrobotnych do 25 roku życia (o 3,0 p.proc. do 17,8%). Liczba bezrobotnych zmniejszyła się we wszystkich wymienionych kategoriach, przy czym największy spadek dotyczył grupy osób do 25 roku życia (o 31,1%).

Wynagrodzenia

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie wielkopolskim w grudniu 2014 r. wyniosło 3794,90 zł i w porównaniu z poprzednim miesiącem zwiększyło się o 4,2%, a w odniesieniu do grudnia 2013 r. wzrosło o 3,2%. Przed rokiem zanotowano wzrost wynagrodzeń o 2,7% w skali miesiąca i o 2,4% w stosunku rocznym. W większości sekcji sektora przedsiębiorstw zanotowano wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w stosunku do grudnia 2013 r. Najbardziej zwiększyło się wynagrodzenie zatrudnionych w przedsiębiorstwach zajmujących się administrowaniem i działalnością wspierającą (o 14,2%) oraz obsługą rynku nieruchomości (o 6,2%). Spadek przeciętnych wynagrodzeń odnotowały trzy sekcje: zakwaterowanie i gastronomia (o 7,6%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,4%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 1,1%).

Na poziomie działów wzrost wynagrodzeń w skali roku odnotowały m.in. przedsiębiorstwa, dla których głównym rodzajem działalności są roboty budowlane specjalistyczne (o 9,7%), a także produkcja: mebli (o 6,9%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 6,8%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 6,7%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców

niemetalicznych (o 6,4%) oraz wyrobów z metali (o 5,0%). Niższe wynagrodzenie uzyskali w tym czasie zatrudnieni w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją urządzeń elektrycznych (o 4,5%).

Poziom przeciętnego wynagrodzenia brutto w województwie wielkopolskim w miesiącu grudniu 2014 r. przekroczyło 10 sekcji sektora przedsiębiorstw, m.in. wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 77,3% wyższe od średniej), górnictwo i wydobywanie (o 52,5% wyższe od średniej) oraz informacja i komunikacja (o 45,0% wyższe od średniej). Wynagrodzenie niższe od przeciętnego w sektorze przedsiębiorstw uzyskali m.in. zatrudnieni w sekcjach zakwaterowanie i gastronomia (o 36,1% niższe od średniej) oraz administrowanie i działalność wspierająca (o 20,3% niższe od średniej).

W całym roku 2014 przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 3581,54 zł, tj. o 2,2% wyższym od notowanego przed rokiem (w 2013 r. roczny wzrost wynagrodzeń był większy i wyniósł 2,7%). Wynagrodzenia zwiększyły się w większości sekcji sektora przedsiębiorstw, m.in. jednostkach związanych z obsługą rynku nieruchomości (o 8,4 %) oraz administrowaniem i działalnością wspierającą (o 6,5%). Spadek przeciętnych wynagrodzeń zanotowały tylko trzy sekcje: transport i gospodarka magazynowa (o 2,8%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 1,9%) oraz zakwaterowanie i gastronomia (o 0,1%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	XII 2014		I-XII 2014	
	w zł	XII 2013=100	w zł	I-XII 2013=100
O g ó ł e m	3794,90	103,2	3581,54	102,2
w tym:				
Przemysł	4024,13	103,4	3816,85	103,2
górnictwo i wydobywanie	5788,11	101,9	5154,44	100,7
przetwórstwo przemysłowe	3891,61	104,9	3705,82	104,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	6730,05	95,6	6407,21	102,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	4348,04	104,0	3671,57	103,9
Budownictwo	4043,81	105,7	3820,80	104,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	3257,88	103,5	3140,55	101,5
Transport i gospodarka magazynowa	3533,25	102,3	3303,40	97,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	2425,11	92,4	2422,43	99,9
Informacja i komunikacja	5504,14	103,8	5319,60	103,6
Obsługa rynku nieruchomości ^a	4814,83	106,2	4393,76	108,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	4901,40	98,9	4583,42	98,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	3023,87	114,2	2801,07	106,5

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

INICJATYWY KLASTROWE W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

Przedsiębiorstwa województwa wielkopolskiego doceniają korzyści wynikające z różnych form współpracy w ramach klastrów – współdziałania opartego na geograficznej koncentracji. Przedsiębiorstwa, jednostki naukowe wraz z otoczeniem biznesowym oraz samorządy lokalne powiązane zostają siecią pionowych i poziomych zależności zapewniając możliwość synergicznej współpracy gospodarczej przy jednoczesnym zachowaniu konkurencji pomiędzy poszczególnymi firmami klastra. Powiązania gospodarcze i naukowe

pozwalają na poprawę pozycji gospodarczej i kreują przewagę konkurencyjną dzięki wykorzystaniu wyspecjalizowanej infrastruktury, wykwalifikowanych pracowników i specjalistycznej wiedzy. W 2012 roku 17 aktywnych inicjatyw klastrowych z terenu Wielkopolski wraz ze współdziałającym z nimi jednostkami otoczenia biznesu oraz jednostkami badawczo-rozwojowymi utworzyło Stowarzyszenie Wielkopolskie Centrum Klasteringu (wpisane w dniu 27.07.2013 r. do rejestru stowarzyszeń KRS). Strategicznymi celami Stowarzyszenia pozostają: (1) integracja środowiska regionalnych liderów i animatorów powiązań kooperacyjnych oraz inicjatyw klastrowych, (2) budowa wspólnej przestrzeni społeczno-gospodarczej, sprzyjającej wdrożeniom innowacji (stworzenie Regionalnego Ekosystemu Klastrowego), (3) przekształcenie regionalnych powiązań kooperacyjnych w system klastrowych powiązań multilateralnych - w tym powiązań inicjatyw klastrowych z instytucjami otoczenia biznesu; parkami naukowo-technologicznymi, instytutami badawczymi, uczelniami wyższymi, przedsiębiorcami oraz samorządem gospodarczym, (4) określenie kierunków strategii inwestycyjnej przedsięwzięć klastrowych w Regionie, jako elementu regionalnego systemu wspierania klastrów i zrzeszonych w nich podmiotów, (5) wyznaczenie w województwie wielkopolskim spójnych ram wsparcia instytucjonalnego i finansowego rozwoju środowiska klastrowego. Wielkopolskie Centrum Klasteringu tworzyło (2014 r.) 27 członków zwyczajnych (osoby fizyczne) oraz 45 członków wspierających (osoby prawne).

Sytuacja w Wielkopolsce jest bardzo dynamiczna i trudno jest dokładnie określić liczbę działających w danej chwili inicjatyw klastrowych. Związane jest to w głównej mierze z uzależnieniem aktywności poszczególnych inicjatyw od możliwości pozyskania źródła finansowania. Najbardziej stabilnymi inicjatywami są te, które znalazły model utrzymania bieżącej działalności ze składek członkowskich lub też z wydzielonej części czasu i zasobów poszczególnych członków. W pierwszej połowie 2014 roku w województwie wielkopolskim działało aktywnie 12 inicjatyw klastrowych, szereg dalszych pomimo spełnienia kryteriów inicjatyw klastrowych, było już nieaktywnych (przez okres minimum 6 miesięcy nie wykazywało żadnych przejawów działalności).

Inicjatywy klastrowe aktywne

L.p.	Nazwa klastra	Branża	Rok utworzenia	Liczba członków w klastrze	Lokalizacja
1	Stowarzyszenie Klaster Kotlarski	Mechaniczna	2009	80	Pleszew
2	Wielkopolski Klaster Teleinformatyczny	IT	2008	76	Poznań
3	SynergIT Klaster Informatyczny	IT	2010	48	Poznań
4	Wielkopolski Klaster Lotniczy	Mechaniczna	2009	6	Kalisz
5	Klaster Poligraficzno-Reklamowy w Lesznie	Poligrafia, reklama, produkcja opakowań, papiernictwo	2007	37	Leszno
6	Klaster Spożywczy Południowej Wielkopolski-Stowarzyszenie w Kaliszu	Spożywcza	2009	33	Kalisz

L.p.	Nazwa klastra	Branża	Rok utworzenia	Liczba członków w klastrze	Lokalizacja
7	Leszczyński Klaster Budowlany	Budowlana	2010	27	Leszno
8	BIOREGION Wielkopolska	Biotechnologia	2011	12	Suchy Las
9	Zachodni Klaster Tworzyw Sztucznych PLASTOPOLIS	Chemiczna	2009	24	Poznań
10	Klaster Spożywczy Leszczyńskie Smaki	Spożywcza	2010	21	Leszno
11	Swarzędzki Klaster Producentów Mebli	Meblarska	2011	10	Swarzędz
12	Klaster Technologii Niskoenergetycznych	Energetyczna	2013	9	Konin

Inicjatywy klastrowe niekatywne

Klaster Informatyczny Południowej Wielkopolski (Kalisz),
 Ostrowski Klaster Automatyki Przemysłowej (Ostrów Wielkopolski),
 Poznański Klaster Edukacyjny (Poznań),
 Wielkopolski Klaster Meblarski (Poznań),
 Wielkopolski Klaster Motoryzacyjny (Suchy Las),
 Wielkopolski Klaster Zaawansowanych Technik Automatyzacji Elprotech (Poznań),
 Wielkopolski Klaster Zaawansowanych Technologii Budownictwa Tech-Bud-WIB (Poznań).

SPECJALNE STREFY EKONOMICZNE W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

W 2014 roku działały na terenie województwa wielkopolskiego podstrefy pięciu Specjalnych Stref Ekonomicznych:

1. Kamiennogórskiej SSE Małej Przedsiębiorczości,
2. Kostrzyńsko-Słubickiej SSE,
3. Łódzkiej SSE,
4. Pomorskiej SSE,
5. Wałbrzyskiej SSE Invest Park Sp. z o.o.

Podstrefy Specjalnych Stref Ekonomicznych w województwie wielkopolskim zajmowały łącznie powierzchnię 973,39 ha, z czego zagospodarowanych było 601,00 ha.

Pod względem powierzchni, największą stała się podstrefa Wałbrzyskiej SSE (523,38 ha), najmniejsza natomiast podstrefa Kamiennogórskiej SSE (11,38 ha). Pod względem zagospodarowania, największą była również podstrefa Wałbrzyskiej SSE (370,88ha), natomiast najmniejsza powierzchnia zagospodarowana znajdowała się w podstrefie Kamiennogórskiej SSE Małej Przedsiębiorczości (3,92 ha). Pod względem liczby utworzonych miejsc pracy, największą była podstrefa Kostrzyńsko-Słubickiej SSE – 10571 miejsc (kolejne: Wałbrzyskiej SSE – 4256, Łódzkiej SSE – 2604 oraz Kamiennogórskiej SSE – 91).

Pod względem liczby wydanych zezwoleń dla przedsiębiorców, największą pozostawała podstrefa Wałbrzyskiej SSE – 32 pozwoleń.

Wiodącymi branżami są: metalowa, motoryzacyjna, budowlana, wyrobów z tworzyw sztucznych, urządzeń elektrycznych i optycznych, meblarska, chemiczna, wyrobów sanitarnych, konstrukcji stalowych i aluminiowych, opakowań, produkcji gazów technicznych.

Pierwotne przywileje dla inwestorów działających w Specjalnych Strefach Ekonomicznych miały być zlikwidowane już w 2014 roku. Dnia 23.07.2013 r. Rada Ministrów zmieniła 14 rozporządzeń dotyczących SSE, przedłużając okres funkcjonowania stref do 31.12.2026 r.

Rok	Liczba SSE reprezentowanych w Wielkopolsce	Powierzchnia łączna podstref SSE w Wielkopolsce (ha)	Powierzchnia łączna zagospodarowana podstref SSE w Wielkopolsce (ha)	Liczba łączna miejsc pracy w wielkopolskich podstrefach SSE
2012	5	553,4943	396,4332	5399
2013	5	561,4747	336,8655	14481
2014	5	973,3970	601,0065	16982

Zasięg geograficzny podstref Specjalnych Stref Ekonomicznych na terenie województwa wielkopolskiego

Kamienogórska SSE	Kostrzyńsko-Słubicka SSE	Łódzka SSE	Pomorska SSE	Wałbrzyska SSE
Ostrów Wlkp.	Buk	Kalisz	Piła	Jarocin
	Chodzież	Koło		Kalisz
	Krobia	Nowe		Kościan
	Nowy Tomyśl	Skalmierzyce		Krotoszyn
	Poznań	Opatówek		Leszno
	Przemęt	Ostrzeszów		Rawicz
	Stęszew	Turek		Śrem
	Swarzędz			Września
	Wronki			

Literatura

Analiza sytuacji gospodarczej Polski w 2014 r.

Wyd.: *Departament Strategii i Analiz MG Warszawa, marzec 2015 r.*

Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego w grudniu 2014

Wyd. *Urząd Statystyczny w Poznaniu, styczeń 2015 r.*

Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON 2014.

Wyd.: *Główny Urząd Statystyczny, kwiecień 2015 r.*

Biuletyn Statystyczny Województwa Wielkopolskiego IV/2014

Wyd.: *Urząd Statystyczny w Poznaniu, luty 2015 r.*

Wstępne szacunki produktu krajowego brutto według województwa w 2013 r. (notatka informacyjna Głównego Urzędu Statystycznego)

Wyd.: *Urząd Statystyczny w Katowicach, styczeń 2015 r.*

Organizacja przestrzenna i funkcjonowanie klastrów w województwie wielkopolskim (ekspertyza Wielkopolskiego Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego)

Wyd.: *Wielkopolskie Regionalne Obserwatorium Terytorialne, Poznań 2014 r.*

Opracowania i materiały własne Departamentu Gospodarki UMWW

Opracowanie

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

Departament Gospodarki

Oddział Innowacji i Przedsiębiorczości (DRG-1)

Poznań, 13.04.2015 r.